

Київський університет імені Бориса Грінченка
Інститут журналістики
Кафедра журналістики та нових медіа

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Проректор з науково-методичної
та навчальної роботи
О.Б.Жильцов
« 14 » 11 2020 року

РОБОЧА НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА

Комунікативістика

Змістовий модуль: Теорія масових і публічних комунікацій

для студентів

спеціальності 061 «Журналістика»
освітнього рівня другого (магістерського)
освітньої програми «Медіакомунікації»

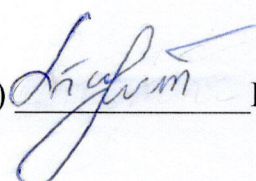
Київ – 2020

Розробник: Васьків М.С., доктор філологічних наук, професор кафедри журналістики і нових медіа

Викладач: Васьків М.С., доктор філологічних наук, професор кафедри журналістики і нових медіа

Робочу програму розглянуто і затверджено на засіданні кафедри (циклової комісії) журналістики та нових медіа

Протокол від «9» вересня 2020 року № 1

Завідувач кафедри (голова циклової комісії) В.О. Гандзюк

Робочу програму погоджено з гарантом освітньої (професійної/наукової) програми (керівником проектної групи) _____

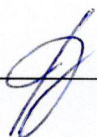
____ . ____ 20 ____ р.

Гарант освітньої (професійної / наукової) програми

(керівник проектної групи) (Н.І. Зражевська)

Робочу програму перевірено

____ . ____ 20 ____ р.

Заступник директора Інституту журналістики (О.А. Росінська)

Пролонговано:

на 20 ____/20 ____ н.р. _____ (_____),	“ ____ ” ____ 20 ____ р.,	протокол № ____
на 20 ____/20 ____ н.р. _____ (_____),	“ ____ ” ____ 20 ____ р.,	протокол № ____
на 20 ____/20 ____ н.р. _____ (_____),	“ ____ ” ____ 20 ____ р.,	протокол № ____
на 20 ____/20 ____ н.р. _____ (_____),	“ ____ ” ____ 20 ____ р.,	протокол № ____

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Характеристика дисципліни за формами навчання
Комунікативістика Змістовий модуль: Теорія масових і публічних комунікацій	
	заочна
Вид дисципліни	обов'язкова
Мова викладання, навчання та оцінювання	українська
Курс	5
Семестр	9
Кількість змістових модулів з розподілом:	2
Обсяг кредитів	2
Обсяг годин, в тому числі	60
аудиторні	8
модульний контроль	-
семестровий контроль	
самостійна робота	52
форма семестрового контролю	іспит

2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Курс «Теорія масових і публічних комунікацій» покликаний формувати теоретичну базу магістра з журналістики і медіакомунікацій, тому **метою** його вивчення є досягнення студентами природи масової комунікації як явища, структури масовокомунікаційного процесу, функцій масової комунікації, оволодіння навичками протистояння масовокомунікаційного впливу, маніпулювання тощо.

Завданнями курсу є:

- ознайомити з технологіями масового спілкування;
- сформувати поняття суміжних професій у галузі масової комунікації;
- розкрити засоби, способи, форми масового спілкування;
- з'ясувати суть та особливості процесу спілкування;
- ознайомити з найважливішими науковими здобутками та основною проблематикою теорії масової комунікації;
- ознайомити студентів з методами і прийомами наукового комунікативного аналізу.

3. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ ЗА ДИСЦИПЛІНОЮ

У результаті вивчення курсу “Теорія масових і публічних комунікацій” **студент знатиме:**

- історію розвитку комунікації, формування її науково-теоретичних та критичних засад;
- особливості природи і структури комунікативного процесу;
- моделі комунікації;
- комунікативні стратегії;
- методи комунікативного аналізу;
- комунікативні дискурси;

- аспекти функціонування комунікації у контексті суспільств, культур і цивілізацій;

- засоби і методи впливу на маси.

Студент умітиме:

- здійснювати всебічний аналіз процесу комунікації;

- робити зіставний аналіз теорій масової комунікації;

- розрізняти учасників масового спілкування за функціями, завданнями, методами, засобами праці тощо;

- відрізняти себе, фахівця, від представників суміжних професій;

- застерігати себе від використання засобів, способів, форм масового спілкування, не властивих обраній професії;

- використовувати адекватні технології та моделі для створення комунікативних дискурсів;

- пояснювати, чому представники суміжних професій працюють в одному середовищі, але кожен займається своєю справою або починають підміняти одне одного;

- пояснювати, чому тисне середовище масової комунікації на фахівців, що працюють у ньому, і які засоби й способи запобігання тому тискові;

- коректно працювати зі своєю аудиторією як виявом маси;

- відповідально ставитися до масової інформації;

- відстоювати свою професійну точку зору щодо місця і ролі своєї професії в структурі масового спілкування;

У результаті вивчення курсу студенти набувають такі **компетенції**:

фахові:

- журналістські.

загальні:

- аналітичні;

- комунікативні;

- психологічні;
- самоосвітні.

Вивчення курсу формує у студентів такі компетентності: **фахові: ФК1** - Розуміти роль журналістики в суспільстві. Здатність розуміти особливості суспільних процесів; мати знання з правових та етичних засад журналістики; володіти процесами журналістської діяльності; визначати роль медіаструктур у формуванні сучасного комунікаційного простору, виявляти небезпеки певних комунікаційних впливів для особистості, соціальної групи, країни; **ФК2** – Знаходити відповідні теми та ракурси, враховуючи поточні події та контекст. Здатність знаходитись у контексті подій; уміння здійснювати моніторингову діяльність; знати характеристики різних ЗМІ; здатність створення матеріалів на основі аналізу потреб медіа ринку. **ФК7** – Нести відповідальність за результати журналістської роботи (критична оцінка діяльності). Мати чітке уявлення про якість журналістського матеріалу; здатність до критичної оцінки власної роботи; здатність до сприйняття конструктивної критики власної роботи; здатність нести відповідальність рішення прийняті в ході журналістської діяльності; здатність нести відповідальність за результат журналістської діяльності (медіавпливи); **ФК8** – Вміти працювати у команді. Володіти соціальними навичками; бути відповідальним та надійним; вміти переконливо подати власну думку; вміти знаходити рішення; розуміти права та обов'язки в редакційному колективі; виконувати професійну функцію у колективі.

4. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

4.2. Тематичний план для заочної форми навчання

Назви змістових модулів, тем	Усього	Розподіл годин між видами робіт					
		Аудиторні					Самостійна
		Лекції	Семінари	Практичні	Лабораторні	Модульні	
Змістовий модуль І. Види комунікації. Масова комунікація							
Тема 1. Комунікація, міжособистісна комунікація. Маси	19	2	2				15
Тема 2. Масова і публічна комунікація	15						15
Модульний контроль							
Разом	34	2	2				30
Змістовий модуль ІІ. Складники і шляхи масового комунікування							
Тема 3. Масовокомунікаційний процес	12		2				10
Тема 4. Функції масової комунікації	14		2				12
Модульний контроль							
Разом	26		4				22

Усього	60	2	6				52
--------	----	---	---	--	--	--	----

5. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ І.

ВИДИ КОМУНІКАЦІЇ. МАСОВА КОМУНІКАЦІЯ

Лекція 1. *Комунікація, міжособистісна комунікація. Маси – 2 год.*

Поняття комунікації. Схеми й теорії комунікації. Складники й цілі комунікаційних актів. Функції комунікації. Міжособистісна комунікація. Поняття мас у соціології й комунікативістиці. Сучасні інтерпретації мас. Поява мас і масової комунікації. Комуникатор, його вплив на маси. Маси і політика. Стратегії ефективної подачі й ефективного сприйняття інформації.

Література основна: 6, 8, 11.

Література додаткова: 2, 3, 6, 8.

Семінар 1. *Масова інформація в життєдіяльності суспільства*

Література основна: 6, 8, 11.

Література додаткова: 2, 3, 6, 8.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ ІІ.

СКЛАДНИКИ І ШЛЯХИ МАСОВОГО КОМУНІКУВАННЯ

Семінар 2. *Масова і публічна комунікація як явище*

Література основна: 6, 8, 11.

Література додаткова: 2, 3, 6, 8.

Семінар 3. *Маси та комуніканти як чинники масової комунікації*

Література основна: 6, 8, 11.

Література додаткова: 2, 3, 6, 8.

КОНТРОЛЬ НАВЧАЛЬНИХ ДОСЯГНЕНЬ

6.1. Система оцінювання навчальних досягнень студентів

Вид діяльності студента	Максимальна к-ть балів за одиницю	Модуль 1		Модуль 2	
		Кількість одиниць	Максимальна к-ть балів	Кількість одиниць	Максимальна к-ть балів
Відвідування лекцій	1	1	1		
Відвідування семінарських занять	1	1	1	2	2
Робота на семінарському занятті	10	1	10	2	20
Виконання завдань для самостійної роботи	5	2	10	2	10
Разом:			22		32
Максимальна кількість балів	54				
Розрахунок коефіцієнта	$60/54=1,1$				

6.2. Завдання для самостійної роботи та критерії оцінювання

Тема 1. Комунікація, міжособистісна комунікація. Маса

1. Знати визначення термінів: “комунікатор”, “комунікант”, “комунікація”, “спілкування”, “інтенція”, “інформаційна інтенція”, “комунікативна інтенція”, “масове наслідування”, “масовокомунікативне зараження”, “навіювання (сугестія)”, “масовокомунікативне навіювання”, “масовокомунікативна маніпуляція”, “рефлексія”, “масова рефлексія”, “масовокомунікативна регуляція”, “масова саморегуляція”, “комунікація”, “спілкування”.

2. Законспектувати та опрацювати статтю В.Ф.Іванова “Визначення масової комунікації” // Актуальні проблеми масової комунікації. – Вип.9. – К., 2008. – С.39-50.

3. Законспектувати та опрацювати: Шендеровський К.С. Як написати успішне есе. – К.: Ін-т масової комунікації при КНУ імені Тараса Шевченка, 2007. – 34 с.

Тема 2. Масова і публічна комунікація

1. Виписати та знати визначення термінів: “масовий”, “маса”, “дискурс”, “модель”, “структура”, “система”, “риторика”, “філософія”, “логіка”.

2. Законспектувати та опрацювати: Ольшанский Д. В. Психология масс. – СПб: Питер, 2001. – 368 с.

3. Написати есе на тему “Усі глобальні проблеми людства – це передусім проблеми комунікації”, або на будь-яку іншу цікаву тему, що стосується проблем комунікації.

Тема 3. Масовокомунікаційний процес

1. Виписати та вивчити визначення термінів: “піар-технології”, “спічрайтерство”, “перформанс”, “психотерапія”.

2. Завдання для роботи у групах:

I варіант: Уявіть, що ви – рекламист. Прорекламуйте нову газету “Молодь&здоров’я”.

II варіант: Уявіть, що ви – агітатор. Підготуйте звернення до молоді на 1-2 хв у рамках акції “Молодь – проти паління”.

III варіант: Уявіть, що ви – журналіст. Підготуйте замітку в газету на тему: “Паління: так чи ні”.

IV варіант: Уявіть, що ви – політик і презентуєте свою програму, одним із аспектів якої є положення: “За здоров’я нації”. Представте цей аспект.

V варіант: Уявіть, що ви – педагог. Тема уроку в 9 класі: “Вплив паління на організм молодого людини”. Приготуйте початок цього уроку (до 5 хвилин).

VI варіант: Уявіть, що ви – пропагандист. Пропагуєте здоровий спосіб життя, без паління. Приготуйте свою програму на 2-3 хв.

3. Законспектувати та опрацювати: Кара-Мурза С.Г. Манипуляция сознанием: Учеб. пособие. – К.: Орієнтир, 2003. – 500 с.

4. Робота в групах – по 3-4 чол. Підготуйте повідомлення про Університет, в якому навчаєтесь. Тематика не повинна повторюватися. У повідомленні повинно бути 2-3 доцільні коментарі.

Тема 4. Функції масової комунікації

1. Підготуватися до прес-конференції. Аудиторія поділяється на дві категорії:

- а) гості прес-конференції на чолі з модератором;
- б) та журналісти, запрошені на прес-конференцію.

Серед гостей – Володимир Володимирович Різун, Валерій Феліксович Іванов, Дмитро Вадимович Ольшанський, Сергій Георгійович Кара-Мурза, Георгій Георгійович Почепцов, Матвій Юрійович Ганапольський – науковці, в колі інтересів яких масова комунікації.

Ролі гостей попередньо розподіляються серед учасників гри.

Інші учасники виконують роль журналістів конкретних засобів масової інформації.

Запитання журналістів повинні враховувати специфіку аудиторії ЗМІ та її інтереси.

На прес-конференції обговорюються питання сучасної масової комунікації, вплив на маси, роль комунікації в сучасному глобалізованому світі.

2. Законспектувати і опрацювати: Різуна В.В. Лекція “Природа й структура комунікативного процесу”.

3. Законспектувати і опрацювати: Жукова Я., Ширков Ю. Модели массовой коммуникации. Научный отчет. – М., Гостелерадио СССР, 1989.

4. Із рекомендованої літератури підібрати інформацію про одну з тих моделей МК, яка не була розглянута під час лекцій та не пропонувалася для обговорення на семінарському занятті (моделі намагатися не повторювати).

5. На основі розглянутих моделей масової комунікації розробити власну модель МК та підготуватися до її презентації.

Критерії оцінювання самостійної роботи

Перевірка самостійно виконаних завдань здійснюється на контрольній модульній роботі.

Критерії оцінювання відповіді:

- відповідність змісту;
- повнота і ґрунтовність викладу;
- доказовість і логічність викладу;
- термінологічна коректність;
- володіння нормами літературної мови і культури письмової відповіді.

6.4. Форми проведення семестрового контролю та критерії оцінювання

Підсумкове оцінювання знань студентів з модуля «Теорія масових та публічних комунікацій» відбувається у межах комплексного екзамену з дисципліни «Комунікативістика». Відповідно екзаменаційна оцінка складається з двох компонентів: блок «Теорія масових та публічних комунікацій» – 20 балів і блок «Комунікаційний менеджмент» – 20 балів.

Студенти з Теорії масових та публічних комунікацій виконують тестові

завдання (1 питання – 1 бал. 20 питань – 20 балів).

Критерії оцінювання завдання з теорії масових і публічних комунікацій:

- глибоке знання змісту праць видатних журналістикознавців;
- ґрунтовне знання соціальнокомунікаційного термінологічного апарату і коректне його застосування;
- повнота і змістовність викладу;
- доказовість і логічність викладу;
- здатність до обґрунтування висновків;
- володіння нормами літературної мови і культури письмової відповіді.

6.5. Орієнтовний перелік питань для семестрового контролю

1. Дайте визначення поняттю комунікації.
2. Розкрийте інтерсуб'єктність, діяльний характер, навчання («мистецтву») комунікації.
3. Розкрийте суть комунікативних знаків чотирьох видів: словесні, кінетичні, музичні, графічні.
4. Доведіть, що мова – основна форма комунікування.
5. Поясніть схеми комунікації Г.Д. Лассвелла.
6. Поясніть схеми комунікації К. Шеннона і В. Вівера.
7. Поясніть абсолютизацію каналу передачі в теорії Г.М. МакЛюена.
8. Дайте визначення поняттям «адресант», «адресат комунікації», «повідомлення», «код», «контекст», «контак» (Р. Якобсон).
9. Поясніть, як мови, описи різних спостерігачів доповнюють один одного (Н. Бор).
10. Охарактеризуйте інтертекстуальність як «цитатну мозаїку», прямі й опосередковані посилання на чужі тексти (Ю. Крістева).
11. Охарактеризуйте консенсуальна взаємодія самоорганізованих систем (У. Матурана).
12. Назвіть складники комунікаційних актів.
13. Назвіть цілі комунікації та потреби людини.
14. Поясніть зв'язок комунікації з пірамідою потреб А. Маслоу.
15. Назвіть функції комунікації.
16. Поясніть модель комунікативних функцій Р. Якобсона.
17. Розкрийте суть мовного впливу і мовної взаємодії.
18. Охарактеризуйте реакцію отримувача мовного акту.
19. Розкрийте суть міжособистісної комунікації.
20. Назвіть недоліки й переваги невербальної комунікації.

21. Доведіть, що вербальне спілкування – найуніверсальніший спосіб і найбільш досліджений різновид комунікації.
22. Розкрийте значення мовлення як частина комунікативної культури й культури загалом.
23. Охарактеризуйте маси як натовп, публіка, гетерогенна система, аудиторія мас-медіа.
24. Поясніть, як ви розумієте визначення: «Маси як продукт машинної техніки і «надорганізованого» бюрократичного суспільства» (Карл Маннгейм).
25. Розкрийте суть теорії атомізму (мас, аудиторії).
26. Розкрийте суть теорії лідерів думок.
27. Поясніть принципову гетерогенність мас.
28. Дайте визначення поняття «маси».
29. Назвіть три закони схеми поширення ідей в акті комунікації: повторюваність, протиставлення, пристосування.
30. Доведіть, що мас-медіа – цемент суспільства, який дає соціальні орієнтири.
31. Розкрийте значення понять «масова комунікація», «масове суспільство».
32. Прокоментуйте масову комунікацію як маніпулювання масами.
33. Доведіть, що мас-медіа формує у людини стереотипний світогляд.
34. Доведіть, що мас-медіа – найважливіший каталізатор масовізації.
35. Поясніть причини пасивності й активності мас.
36. Проілюструйте прикладами ефекти мас-медіа.
37. Розкрийте роль комунікаторів у впливі на маси.
38. Розкрийте вплив комунікатора на характер і зміст інформації.
39. Прокоментуйте вплив на маси через актуальність і регулярність впливу.
40. Доведіть єдину роль діяльності мас-медіа.
41. Назвіть причини звернення реципієнтів до мас-медіа.
42. Охарактеризуйте масові реакції на журналістські виступи.
43. Охарактеризуйте конвергенцію масмедійної сфери й політики.
44. Назвіть чинники формування суспільної думки з боку мас-медіа.

45. Назвіть стратегію впливу на маси.
46. Поясніть неоднозначність тлумачення ефектів масової комунікації, їх критеріїв, способів визначення й досягнення.
47. Дайте визначення поняттю «дезінформація».
48. Прокоментуйте стратегію ефективного отримання інформації.
49. Поясніть модель впливу мас-медіа.
50. Дайте визначення масовій комунікації.
51. Назвіть параметри масової комунікації.
52. Поясніть зростання ролі масової комунікації з переходом до інформаційного суспільства.
53. Дайте визначення поняття «професійні комунікатори».
54. Охарактеризуйте масовість і анонімність аудиторії масової комунікації.
55. Охарактеризуйте односторонність повідомлень у масовій комунікації.
56. Охарактеризуйте неособисте спілкування в масовій комунікації.
57. Прокоментуйте інтенсивний обмін великою кількістю інформації у масовій комунікації.
58. Проілюструйте організований, регульований масовокомунікаційний процес інформування.
59. Охарактеризуйте масову комунікацію як історичний процес культуроуспадкування.
60. Охарактеризуйте масову комунікацію як сукупність знань, цінностей і норм.
61. Прокоментуйте комерційний характер масової комунікації.
62. Охарактеризуйте масову комунікацію як обмін інформацією між складними динамічними системами.
63. Доведіть, що масова комунікація як процес обміну продуктами психічної діяльності.
64. Назвіть перепони для процесу масової комунікації.
65. Назвіть передумови для масовокомунікаційного процесу.
66. Назвіть функції комунікатора.

- 67.Прокоментуйте особливості роботи комунікатора (свідома і несвідома (само)цензура).
- 68.Поясніть взаємодію комуніката і комуніканта.
- 69.Назвіть програми впливу медіа.
- 70.Охарактеризуйте повідомлення, його передачу.
- 71.Дайте визначення поняттям «комунікант», «аудиторія».
- 72.Охарактеризуйте зворотний зв'язок у минулому і зараз.
- 73.Поясніть, у чому полягає диктат аудиторії у зверненні чи відмові від звернення до тих чи тих медіа.
- 74.Прокоментуйте залежність процесу передачі інформації від каналу комунікації.
- 75.Назвіть риси сучасного масовокомунікаційного процесу.
- 76.Поясніть перешкоди (шуми) при масовому комунікуванні.
- 77.Прокоментуйте інформаційну функцію масової комунікації.
- 78.Прокоментуйте функцію синхронізації життя суспільства у часі та просторі.
- 79.Прокоментуйте функцію соціалізації індивідів.
- 80.Прокоментуйте функцію саморегуляції суспільства, його груп, осіб.
- 81.Прокоментуйте функцію соціального контролю.
- 82.Прокоментуйте функцію збереження людських цінностей та інститутів у єдності з соціальною сферою.
- 83.Прокоментуйте функцію посередника між людиною і суспільством.
- 84.Прокоментуйте функцію кореляції (між реальністю та її відтворенням у медіа).
- 85.Прокоментуйте функцію програмування (творення символів і стереотипів).
- 86.Прокоментуйте функцію гри (рекреативна).
- 87.Прокоментуйте функцію задоволення в отриманні вузькопрофільної інформації.
- 88.Прокоментуйте функцію ескапізму (розрядка напруги, відволікання від повсякденних проблем, повсякденності загалом).
- 89.Прокоментуйте функцію задоволення психічних і соціальних потреб людини.
- 90.Прокоментуйте функцію передачі культурних засад (пізнавально-культурологічна функція).

- 91.Прокоментуйте функцію особистісної ідентифікації.
- 92.Прокоментуйте мобілізаційну функцію масової комунікації.
- 93.Прокоментуйте функцію управління самоспостереженням за суспільною системою (Н. Луман).
- 94.Прокоментуйте функцію формування уявлення про світ і суспільство, на які орієнтується саме суспільство.

6.6. Шкала відповідності оцінок

Оцінка	Кількість балів
відмінно	100-90
дуже добре	82-89
добре	75-81
задовільно	69-74
достатньо	60-68
незадовільно	0-59

7. Рекомендовані джерела

Основні

1. Іванов В. Основні теорії масової комунікації і журналістики. – К. : АУП; ЦВП, 2010. – 258 с.
2. Іванов В. Аспекти масової комунікації. Часть I. Информация и коммуникация. – К. : ЦВП, 2009. – 190 с.
3. Іванов В. Аспекти масової комунікації. Часть II. Массовая коммуникация. – К. : ЦВП, 2009. – 109 с.
4. Іванов В. Аспекти масової комунікації. Часть IV. Информационное общество. – К. : ЦВП, 2010. – 425 с.
5. Іванов В. Аспекти масової комунікації. Часть V. Глобализация. – К. : ЦВП, 2010. – 119 с.
6. Квіт С.М. Масові комунікації. – К.: Видавничий дім “Києво-Могилянська академія”, 2008. – 208 с.
7. Партико З. В. Теорія масової інформації: Конспект курсу лекцій. К., 2004. 200 с.
8. Почепцов Г.Г. Теория коммуникации. – М. : «Рефл-бук», К. : «Ваклер», 2001. – 656 с.
9. Почепцов Г.Г. Від покемонів до гібридних війн: нові комунікативні технології ХХІ століття. – К. : Видавничий дім «Києво-Могилянська академія», 2017.
10. Різун В.В. Теорія масової комунікації : підручник. – К. : ВЦ»Просвіта», 2008. – 260 с.

Додаткові

1. Бакулев Г.П. Массовая коммуникация: Западные теории и концепции: Учебное пособие для студентов вузов. – М. : Аспект Пресс, 2005. – 176 с.
2. Бориснёв С.В. Социология коммуникации: Учебное пособие для вузов. – М. : ЮНИТИ-ДАНА, 2003. — 270 с.
3. Бодрийяр, Жан. Символический обмен и смерть / Пер. и вступ ст. С.Н.Зенкина. – М. : Добросвет, 2000. – 389 с.

4. Бодрийяр, Жан. Симулякры и симуляция / Пер. О.А. Печенкина. – Т., 2013. – 204 с.
5. Бодрийяр, Жан. Система вещей / Ж. Бодрийяр./ Пер. с фр. С.Зенкина. – М. : Рудомино, 1995. – 168 с.
6. Вебер М. Соціологія Загальноісторичні аналізи. Політика. Пер. з нім. / Макс Вебер. – К. : Основи, 1998. – 534 с.
7. Винтерхофф-Шпурк П. Медиапсихология. Основные принципы / Петер Винтерхофф-Шпурк. – Харьков : Гуманитарный центр, 2016. – 266 с.
8. Гидденс А. Опосредование опыта // Назаров М.М. Массовая коммуникация в современном мире: Методология анализа и практика исследований. – М. : Едиториал УРСС, 2003. – С. 169–173.
9. Липпман У. Общественное мнение. – М., 2004.
10. Почепцов Г.Г. Информационные войны. — М. : «Реал-бук», 2000. – 576 с.
11. Почепцов Г.Г. Коммуникативный инжиниринг: теория и практика. – К. : Альтер-пресс, 2008. – 408 с.
12. Почепцов Г.Г. Теорія комунікації. – К. : ВПЦ «Київський університет», 1999. – 308 с.
13. Соловьев В.Р. Манипуляции: Атакуй и защищайся / Владимир Соловьев. – М. : Эксмо, 2011. – 352 с.
14. Терин В.П. Массовая коммуникация: исследование опыта Запада: 2-е изд., перер. и доп. – М., 2000. – 224 с.
15. Фиск Дж. Постмодернизм и телевидение // Назаров М.М. Массовая коммуникация в современном мире: Методология анализа и практика исследований. – М. : Едиториал УРСС, 2003. – С.174–179.
16. Шарков Ф.И. Основы теории коммуникации: Учебник для вузов. — М.: ИД «Социальные отношения», Изд-во «Перспектива», 2003. — 248 с.

7. НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНА КАРТА ДИСЦИПЛІНИ

Разом: 60 год., з них лекційних – 2 год., практичні заняття – 6 год., самостійна робота – 52 год.

Тиждень						
Модулі	Змістовий модуль I			Змістовий модуль II		
Назва модуля	Види комунікації. масова комунікація			Складники і шляхи масового комунікування		
Кількість балів за модуль	22 бали			32 бали		
Теми лекцій	Комунікація, міжособистісна комунікація. Маса (1 б.)					
Теми практичних занять	Масова інформація в життєдіяльності суспільства 10+1 б.			Масова і публічна комунікація як явище 10+1 б	Маса та комуніканти як чинники масової комунікації 10+1 б.	
Самостійна робота	Комунікація, міжособистісна комунікація. Маса (5 б.)	Масова і публічна комунікація (5 б.)		Масовокомунікаційний процес (5 б.)	Функції масової комунікації (5 б.)	
Підсумковий контроль	Іспит					